

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 1-135-62.
 Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 31. szám.

Augusztus hó 2.

Ki tudja, hol áll meg...

Már tudniillik a spanyol polgárháború. És milyen következményeket von majd maga után? Mert nem valószínű, hogy ez a szörnyűség, amelynél véresebb, kegyetlenebb beháborút a nagy francia forradalom óta nem ismer a történelem, elszigelt esemény maradhathatna. Hiszen, ha csupán belső feszültségek játszanának itt szerepet, akkor kevésbé kellene aggodni. De minden jel arra mutat, hogy külső erőknek is része van a spanyol események felidézésében. Ez az, ami Európa népeit különös szorongással tölti el.

Tagadhatatlan, hogy Spanyolország nem tartozott a társadalmilag kiegyensúlyozott államok közé. Szörnyű mulasztások terhelték a vezető osztályokat, amiért a gazdasági és szociális reformokat hosszú időn keresztül megakadályozták és ezzel az elnyomott tömegeket a szélsőségek karjaiba kergették. A vagyoni és társadalmi különbségek sok tekintetben emlékeztettek itt a cári Oroszországra. Most úgy látszik, hogy a feszültségek kirobbanása is sok hasonlóságot mutat. A királyság két év előtti bukását követő politikai változások nem elégítették ki a munkáskéregeket, amelyek körében a kivülről is szított kommunista agitáció tovább táplálta az elégedetlenséget. Az események fejlődése a közelmultban azt mutatta, hogy ez a hatalmas ország a szovjet pénzén és mászereivel kiépített proletárdiktatúra áldozata lesz röviden s ezzel Európa bekerítése a bosevizum által hatalmas lépést tett volna előre.

Az ibériai félszigeten tehát most több, mint egyszerű polgárháború folyik. A kommunizmus és a polgári gondolat, vagy ha úgy tetszik, a bal- és jobboldali harca ez, amely nemcsak Spanyolország sorsát dönti el, hanem körülbelül azt is, hogy Európában a jövőben melyik világméretű mozgalom esélyei növekednek: azé-e, amelyiket Mussolini és Hitler képvisel, vagy azé, amelyik ma Oroszországban és Franciaországban gyakorolja az uralmat. Ezért drukolnak Európa népei két pártra szakadva: az egyik a felkelők, a másik a kormány győzelméért. Ezért kétséges, hogy meg tudják-e végig őrzeni semlegességüket és nyíltan vagy titokban nyújtott támogatással nem fognak-e beleavatkozni a két fél küzdelmébe. Innen már — az amugy is feszült és ellenséges európai légkörben — nem sok választana el egy újabb háborúban kirobbanó általános felfordulást.

Vegyük a jobbik esetet, azt, hogy a spanyolok egymás között intézik el az ügyet, anélkül, hogy abból más országokra is áttérjedő bonyodalom származik. Ha a kormány győz a felfegyverzett munkásság segítségével, majdnem bizonyos, hogy ez a győzelem egyet jelent a kommuniz-

mus uralomrajtásával. A szovjet kiküldötti gondoskodnak arról előre, hogy a cséselék addig ne adja ki kezéből a fegyvert, amíg a proletariátus ki nem kiáltotta a diktatúrát. Ezzel a ténnyel Európa átteljes szögletében hatalmas támaszt nyerne Stalin a boseviki propaganda számára. Megerősíti a baloldali pozícióját Franciaországban és siettetné ott a kommunisták előretörését. Szarvat növesztene a közbeneső államok marxista pártjainak, vagy ahol ilyenek nyíltan nem működhetnek, földalatti szervezkedéseinek az elégedetlenség felidézésére, esetleg forradalmi mozgalmak kirobbantására. Európa leghosszabb átlója mentén — kis megszakításával — végig vörös köztársaságok vagy a szovjettel szoros összeköttetésben

álló országok (Oroszország, Csehszlovákia, Franciaország, Spanyolország) terülnének el, amelyek közé ékelve a jobboldali államok nem sokáig érezhetnék jól magukat. Mi lehetne ebből előbb-utóbb, mint európai háború. Ha pedig a felkelők győznek Spanyolországban, akkor is diktatúra lesz, de valószínűleg fasiszta alapon. Ez semmiképpen sem lenne kellemes szomszedság a szovjet befolyása alatt álló, szocialista Franciaországnak, annál kevésbé, mert más oldalról már amugy is jobboldali államok (Németország és a római birodalom) veszik körül. A spanyol forradalom tehát bármiként út ki, egyaránt újabb megrázkódást képezhet elő a vesztébe rohanó Európa számára. K. M.

Beomlott egy négyemeletes bérház Budapesten

Sok istencsodája történt a közelmultban a mi szerencsétlen hazánkban, hogy a megpróbáltatások kálváriájának valamelyik állomását még véletlenségből se hagyhattuk ki, de olyan, aminő Julius 23-án delután 3 óra előtt öt perccel esett meg Budapesten, még nem fordult elő. Egy negyvenöt év előtt épült négyemeletes

ház, a Rákóczi-ut 73. számú, sarokoldali, négy emelet lakásaival, a kis oldalterületekkel együtt leomlott és maga alá temette az üzlethelyiségeket.

A példátlan szerencsétlenség híre villámgyorsan elterjedt a fővárosban s a rádió útján az egész országban is. A delután lapok külön kiadásban

A beomlott budapesti bérház

jelentek meg. A főváros közönségét megdöbbentő izgalom szállta meg. Félnyeg óra tájban már óriási tömegek özönlöttek a helyszín felé s a lapok túlzó értesítései nyomán riadt aggodalom ült az emberek arcán, hogy hány áldozata lehet a súlyos és szokatlan szerencsétlenségnek és hogy kik azok vajjon? A főváros legforgalmasabb pontján, ahol sok ezer ember fordul meg naponta, mindenkinek akadhatott hozzátartozója vagy ismerőse, aki most a feltonyosult romhalmoz alatt vonaglik, vagy sikolt segítségért...

Mindenki meneküljön!

A beomlott bérház a Rákóczi-ut és Berzenyi-utca sarkán áll. A Magyar Általános Ingatlanbank tulajdona. Előtte teljesített szolgálatot Benke Imre 2877. számú rendőrfőnömrster, aki észrevette, hogy a ház sarkán, a kis erkélyek korlátjánál, repedezik a fal. Ez a derék rendőr rögtön látta, hogy baj van. A Rákóczi-ut uttestére rohant és teli tudóval ordította a járókelőknek:

— Mindenki meneküljön! Leszakad a ház!

A járókelők hanyatt-homlok rohantak, bár nem is sejtették, mi fog következni. A következő pillanatban rettenetes robaj hallatszott. Óriási porfelleg takarta el az egész környéket. Leszakadt az óriási épület sarka mind a négy emeleten. A romhalmoz az utca közepéig zudult ki s két emelet magasságig eltakarta a szerencsétlenség színhelyét.

Tűzoltók, mentők, utászkatonák...

Dudálnak a tűzoltók, sipolnak a mentők, később megérkeznek az utászkatonák is. És megkezdődik az emberföltöti küzdelem a kiismerhetetlen veszélyességi helyen. Takarítják el a romokat. Éjjel és nappal szüntelen. Négy nap és négy éjjel vasuti kocsiakra rakják a törmelékét s külön válogatják a lakók holmijait. Éjjel fényoszlopokkal dolgoznak nappali fénynél is vakítóbb világítás mellett. A villamos forgalma megakad. A közönséget távol tartják a veszélyes területtől. Csak a hatósági emberek s az újságírók juthatnak a szerencsétlen bérház közelébe. A főváros polgármesterei, a rendőrfőkapitány, a miniszterelnökhelyettes, a belügyminiszter. Tanuk, résztvevők jelentkeznek. Az egyik lakó levelet mutat, a háztulajdonos-bank választást, hogy szabérték szerint a házbanlakás nem veszélyes. Ő tudniillik figyelmeztette a bank vezetését, a ház repedéséire.

Ki hát a bűnös?

Ki a bűnös a Péntek Matild mindelesány haláláért, akit a romhalmoz maga alá temetett s a többi áldozatát, aki esetleg ezután kerül elő, a sok sebesülésért s a polgári nyugalom felzavartásáért és vagyoni veszteségért?

A rendőrség már másnap letartóztatta Halom István bankgazgatót és Enyedy Béla mérnököt a Rákóczi-úti katasztrófa miatt.

A vizsgálat minden irányban megindult. Elrendelték a csonkánház Rákóczi-úti lakásainak kiürítését is.

Julius 27-én a helyszíni szemle alkalmával Liber Endre helyettes polgármester felolvasta a belügyminiszter rendeletét, amelyben intézkedik a székesfőváros műszaki ügyvitelének felülvizsgálatáról.

Összen a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Halom István bankgazgatót és Enyedy Béla mérnököt, de a vádtanács fogvatartotta őket.

A romok eltakarítása folyik. A vizsgálat eddig annyit állapított meg, hogy bűnös mulasztások történtek a pillérek összefaladásánál...

Gömbös Gyula miniszterelnök átveszi hivatalát

Gömbös Gyula miniszterelnök egészségi állapotáról egyre kedvezőbb hírek érkeznek. Ugy az orvosi jelentések, mint a miniszterelnök közvetlen környezetéből nyert értesülések arra engednek következtetni, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök szabadságidejének lejártával, augusztus 9-én átveszi hivatalát. A hivatal átvételé után Gömbös Gyula a nyári politikai szünetben Nagytétényben tölti nyári pihenőjét.

Az új politikai évadban sorrakerülő törvényjavaslatok és kormányintézkedések előkészítése augusztus végére befejeződik és a kormányprogramban tervek szent törvényjavaslatokat a *Királyságállás tartandó minisztertanácsban mutatják be a miniszterek*, megvitatták és azok végleges formábaöntését előkészítik. A királyasánsági minisztertanácsban Gömbös Gyula miniszterelnök fog elkölni.

Báthory István szobra Budapest

Báthory István lengyel király emlékét szobornúv formájában megörökítették Budapestben. Pásztor János szobrászművész biztáék meg a szobor modelljének elkészítésével. Pásztor Gyula az életnagyságu modellel elkészült és azt most bemutatta a szoborbizottság tagjainak és a főváros képviselőinek. Báthory Istvánt ülő helyzetben, kezében karddal ábrázolja a szobornúv, amint a magyar származású lengyel király a meghódított orosz fejedelmeket fogadja.

A Báthory-szobrot a jövő év tavaszán fogják felállítani. Több hely került már kombinációba az emlékmű számára. Így többek között szó volt arról, hogy a Várhegy lejtőjén, a Hunyadi János-szoborral szemben állítják fel, más elgondolás szerint a Városligetben, a Vajdahunyadvár közelében állítanák fel a szobrot.

Wolff Károly temetése

A keresztény nemzeti irányú politika nagy halottjának, Wolff Károlynak temetését július 25-én, délután 5 órakor tartották előlások közönség és a közéleti előkelőségek nagyszámu részvételével. A kormányt Darányi Kálmán miniszterelnök helyettes, Kozma Miklós belügyminiszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter és Winczler István kereskedelemügyi miniszter képviselték. De ott voltak a főváros urai és a politikai pártok vezetői is, pártkülönbség nélkül. A ravatal mellett Szendy Károly polgármester és Csilléry András, a Keresztény Köszégi Párt ügyvezető alelnöke, bucsuztak el a közélet nagy halottjától. A gyászmenetet óriási tömeg kísérte és nézte az uttest mindkét oldalán. Wolff Károly temetését a farkasréti temetőben levő családi sírboltban helyezték el.

A legujabb terméshjelentés

A július 25-én kiadott hivatalos terméshjelentés szerint *buzavál* az idén bevettettek 2,888,200 katasztrális holdat, a termés országos átlagban 8,30 mázsa, *összesen 23,907,390 mázsa*. Tavaly 2,907,765 holdon átlagban 7,88 mázsa, összesen 22,922,206 mázsa termett.

Rozsával az idén bevettettek 1,138,182 katasztrális holdat, a várható termés holdanként 9,98, összesen 7,944,806 mázsa. Tavaly 1,081,005 holdon átlagban 6,78, összesen 7,277,988 mázsa rermett.

Árpával bevettettek az idén 797,281 holdat. Holdanként átlag 7,68, összesen 6,122,419 mázsa termett. Tavaly a termés 743,435 holdon átlagban 7,48, összesen 5,564,498 mázsa volt.

Zabbal az idén bevettettek 366,310 katasztrális holdat. Holdanként átlag 5,99, összesen 2,563,812 mázsa zab termett. Tavaly a termés 353,138 holdon, átlagban 6,96, összesen

2,459,041 mázsa volt. Ezek szerint a két héttel ezelőtt kiadott terméshjelentéshez képest a buza-termés várható eredménye csökkent, a rozsa kisése emelkedett, az árpák jelentéktelenül csökkentek és a zabé kisebb vált.

A tengeri erőtlenjes, csövek szép számmal mutatkoznak, fejlődése kilégítő. — A burgonya erőtlenjes, gumók szép számban vannak alatta és egészségesek. — A cukorrépa gyökereiről erőteljesen fejlődtek. — A kerti vetemények jó és bőséges termést szolgáltatnak. — A lóhere második és a lucerna harmadik kaszálása folyamatban van, a rétek sarjaja erőteljesen növekedik. A legelőkhelyenket kezdenek kiégni. — A gyümölcsök közül a görögáfonya jól fejlődik, a sárgadinnye már piacra került: az alma, körte, dió és szilva közepes termést ígérnek. Az utóbbi időben uralkodott csapadékos meleg időjárás kedvezően befolyásolta a szőlőbogyók fejlődését.

A földmivelségi miniszter a burgonyatermés értékesítéséről

A burgonyatermelők és a burgonyakereskedők részéről az utóbbi időben fokozott érdeklődés mutatkozik az idei burgonyatermés értékesítésének szabályozása iránt. Darányi Kálmán dr. földmivelségi miniszter a következő nyilatkozatot tette ebben az ügyben:

— A burgonyaértékesítés kérdésében a kormány arra az elhatározásra jutott, hogy a belföldi viszonylatban továbbra is érvényben marad a földmivelségi miniszternek az a felhatalmazása, amelynek alapján az ország területén szállításra kerülő burgonya legkisebb termelői árát időről-időre megállapíthatja. Ennek az ármegállapításnak egyik fontos szankciója az, hogy

az a termelő, akitől a burgonya a legkisebb termelői árnál alacsonyabb áron vásároltatt meg, a tényleg kapott és a megállapított ár közötti különbözetet a vételár átvételétől számított három év alatt követheti.

A földmivelségi miniszternek ezenkívül jogában áll a kereskedők a minőség vizsgálatoknál méterműszaként letendő egy pengő vizsgálati díj visszatérítésének méltóságát elvonni.

— A szobanforgó árvedelemnek fokozottabb szerepe lehet olyan terméskészítésében, amikor, mint az idén, burgonyában a termelési kilátások — legalább az előző évről — a múlt événél nagyobb hozammal kecsesgetnek.

A burgonyaelexport megszervezését illetőleg ugyancsak a tavalyi rendszer fenntartása mellett döntöttek. A jelenlegi külföldi értékesítési lehetőségek mellett ugyanis a burgonyaelexportnak megfelelő kézbevétele és iránymutató annál is inkább szükségessé mutatkozik, mert a belföldi áralakulásra is kedvezőtlen kihatással van, ha a külföldi eladásoknál a kiélesedett verseny alakulásra vezet.

— Az illetékes gazdasági miniszterek a rendszer működésének hatályosabbra tétele végett ebben az évben kiadották a *nyugvezetett gazdaságellenőrzéssel kapcsolatos* és pedig főleg az arányok vonatkozásában, hogy ez a *biztonság állapítja majd meg azt az arányt, amelyben a Tiszántúl és a Dunántúl a burgonyakivitelben részesedjék.*

— A kormány végül — sulyt helyezvén arra, hogy a jelenlegi kötétt rendszer lebontása annakidején ugy

következhessék be, hogy a burgonyatermelők szövetkezeti megszervezése a jelenleginél erősebb alapokon nyugodjék — gondoskodni kíván arról, hogy

az illetékes szövetkezeti tényezők még a burgonyaértékesítés jelenlegi rendszerének érvényesülését alapon a termelői köröknek olyan autonóm megszervezését hajtsák végre,

amely a *magyar szabadforgalom esetén képesek legyen a termelőket saját érdekeik erőteljes képviselésére és megvédésére.*

A NEP jelöltje győzött a pacsai képviselőválasztáson

A pacsai választókerületben július 26-án tartották meg az új képviselőválasztást. A pacsai kerület képviselője Huszovszky Lajos, a Nemzeti Egység Pártja jelöltjét választották meg 5011 szavattal, 969 abszolút többséggel. Bevezették Andor, a Független Kisgazdapárt jelöltje 3657, Dúcsó Jánosné nyilaskeresztes 446 szavazatot kapott.

Tartásdíjsegélyt kapnak a hadiárva és a hadirokkantak gyermekei

A belügyminiszter a hadiárva és hadirokkantak gyermekei részére a szeptemberben kezdődő tanévre tartásdíjsegélyt fog engedélyezni a középiskolai és felsokolai, valamint az iparkolaj tanulóknak, ha tanulmányaik az elmúlt évben legalább átlagosan jó eredményűek és szüleiknek vagy hozzátartozóiknak a jövedelme *egymagában nem elég a gyermek iskoláztatására.* A tartásdíjsegély összege az első félévben 50 pengő. A jó tanulók a második félévben ugyankorosa öszegi tartásdíjsegélyt kaphatnak. A kérelmet a tanuló szülei vagy elatartói terjeszthetik elő s ahhoz az elmúlt évről iskolai bizonyítvány vagy másolat és ha valaki első ízben folytatódik a *hadigondozás igazolmányai* kell csatolni. A *belügyminiszternek* a *belügyminiszterhez* kell október 1-ig benyújtani.

Benke Imre

A nevet írjuk ide a derék rendőrmesternek, aki Tiszason született, Szolnok megyében. 39 éves szám ember. A háborúban katona volt, egész a közlegényiségig vitte, mint amnyi százecor hős társa. Orosz fogságba esett. Amikor hazakerült, rendőr lett Budapestben. Ott volt a helyén, amikor a negyemeletes pesti bérpalota összeomlott. Ott volt és ránczolt a házra, amely repedezni kezdett. És fölemelte a kezét, ledölibolta a forgalmat. Majd iszonyúan kibábná kezdett, ahogy a tudeje és torka engedte:

— Meneküljön mindenki! Összedűl a ház!

És Benke Imre, aki azt állítja magáról, hogy ő nem hős, csak a kötelességet teljesítette, nem szaladt el a vészes helyről, hanem ott volt, intézkedett és megmentette egy csomó gyantatlan embertársának az életét.

Igen, ez Benke Imre, a tiszassági falusi inasok, a főváros legelőkelőbb pontján, az elképzést veszedelem szörnyű pillanatában. De vajon a háttérjónom-bank olyan lelkiismeretesen és önfeledtülön törvődti-e embertársai jóvával és életével, mint Benke Imre?

Az olimpiáknak...

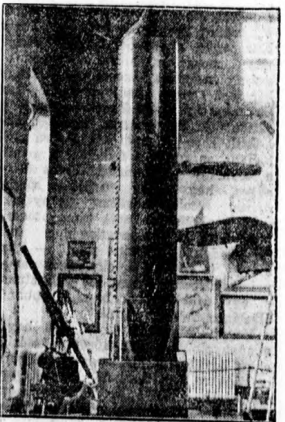
Amikor lapunknak ez a száma az olvaó kezébe kerül, az egész világ sajtója és minden várója a berlini olimpia játékoktól lesz langos. A bombasztos politikai és diplomáciai eseményeknél néhány hétre hátréba szorítja a földkerekség legelőkelőbb, legelőkelőbb és legvárhatóbb foglalkozását, a sport, amely csak ellenfelet ismer, de ellenségét nem; mérkőzést, de nem győzelmet; győztest, de benne kézfogó barátot.

Óriási jelentőségű dolog. Ötvenkét nemzet újjságba méri össze erejét, tudását, akaratát, minden izmát és lelkét, hogy nemzetének becsületét, zászlójának dicsőségét szerzezen.

A mieink is ott vannak. Készreztárgu gárd. Amennyi csak a szegénygondtól és tudásunktól tellett. Harcolni, küzdeni fognak a magyar nemzet helyéért a nap alatt. Ok most a mi diplomáink, akik a világ minden tájára szerte öpítik a magyar névet. Akik tisztában vannak a küldetésük fontosságával. Akik tudják, hogy a magyar földmivétele mellett a nemzet öserejét, legyőzhetetlenségét és örök életének esáhatatlan jeleit képviselik.

Nem könnyű a feladatuk, de bizony benne, hogy helyüket megállják, mint eddig is. Szajnáljuk, hogy lapunk a helyszükre és hetenkint egy-szeri megjelenés miatt csak részben foglalkozhatik a nagy mérkőzés eredményével. Iparközveti fogunk, hogy a miüket érdeklő részleteket mégis körhössük.

Isten segítse a mi gárdánkat!

A londoni új hadimúzeum óriásbombája

VILÁGKRÓNIKA

A háromhatalmi értekezlet, amely július 23-án kezdődött Londonban, az angol álláspont lényeges győzelmével végződött, bár nem hozott meglepetést. Franciaország, Anglia és Belgium megbízottai elhatározták, hogy a német és olasz kormányt is meghívják az őszi locarnói értekezletre. Franciaország magatartása Németországgal szemben erősen mérséklődött. Az értekezlet eredményét az egész világban meglelégedéssel fogadták.

H. A. Procter angol képviselő egy angol napilapban közzétett nyílt levelében a következőket írja:

— Alaposan ismerem Magyarországot és határozottan megerősíthetem azt az állítást, hogy a trianoni béke területi határozmányainak felülvizsgálása feltétlenül szükséges a béke fenntartásához. Egyetérték Sir Robert Gouwerrel abban, hogy a Népszövetségnek érvényesíteni kell az alapokmány 19. szakaszát és hogy az összes érintett területekre alkalmazni kell az önmegvédezési jogot. Ha a kisantantállamok annyira biztosak a dolgukban, mint ahogyan állítják, nem értem, miért ellenzik ezt az eljárást?

Július 27-én tárgyalta az angol alsóház a külügyi tárcsa költségvetését. A tárgyalás során felszólalt Eden külügyminiszter s a következő kijelentéseket tette:

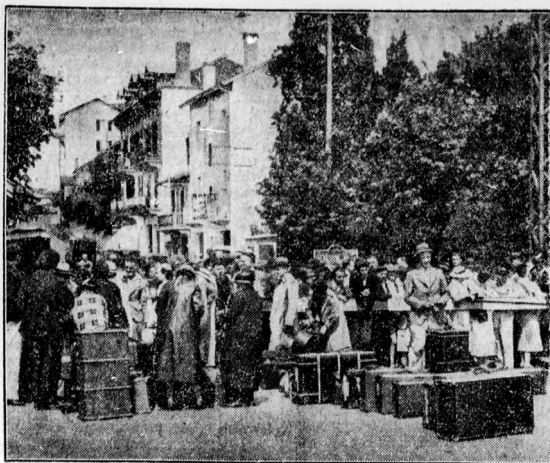
— A montreuixi Dardanella-egyezmény bebizonyította, hogy a nemzetközi viszonylatok és a nemzetközi gyakorlat normális elveivel és eljárásával összhangban álló tárgyalás útján létrejött szerződés felülvizsgálása az összes érdekeltekre nézve sokkal kedvezőbb megegyezésre vezethet, mint a szerződésnek megtagadása vagy egyoldalú módosítása.

— A montreuixi értekezlet nagyon becses példát szolgáltatott Európának arra, milyen haladást lehet elérni a szerződések békés és törvényes úton módosítására.

Végre mozognak a hegyek!

Kivételes és rendes holdpénzfelvétel

A pénzügyminiszter a 4 kat.-holdas és annál nagyobb területen termelő dohánytermelőknél az 1936 márciusában már engedélyezett 60 pengő rendkívüli előleg felül a dohánytermelésével kapcsolatos munkák költségeire "kat.-holdankint 50 pengő rendkívüli kivételes holdpénzfelvétel engedélyeztetéssel". Az előleg folyósításának feltételeiről a dohánytermelőktől a dohánytermékek hivatalból tájékoztatják és egyszerűsített megküldik az előleg kérelmezésére szolgáló űrlapot. A pénzügyminiszter ezt alkalommal teljesítette a dohánytermelőknél azt a kérését, hogy a termelési előlegeknek egy része a köztartozások fejében való igénybevétel alól mentesítessék, hogy a dohánytermelői dohánytermékeiket a velük kötött szerződésekben biztosított előleggel elláthassák. — A Dohányjövővédelmi Központ értesítette a dohánytermelői hivatalokat, hogy 1936. évre a rendes holdpénzfelvétel összegét az engedélyezett és dohánnyal tényleg beültetett terület minden kat.-holdja után negyven pengőben, a zsinórfelvétel alapján előirányzott minden méterháza száraz dohánnyal alapján előirányzott minden méterháza száraz dohánnyal után négy pengőben állapította meg. Azok a dohánytermelők, akik rendkívüli, vagy rendkívüli kivételes holdpénzfelvételben részesültek, sem a rendes holdpénz, sem zsinórfelvételre igényt nem tarthatnak.

Spanyol kommunista menekülők csoportja a francia-spanyol határon.

Védfürdő Madridban - lángtenger körötte

A spanyolországi eseményekről tiszta képet alkotni még mindig a lehetetlenséggel határos. A hivatalos hírszolgálat s a felkelők jelentései teljesen ellentmondók. Csak külföldi értesítések nyomán alakothatunk véleményre az események folyásáról. Ezek a tudósítások is többnyire ellentétesek aszerint, amit a híreket világszerte röptető nemzetek hivatalos felfogása a felkelők vagy a ma uralkon levő spanyol kormány mellett nyilatkozik meg.

Kétségtelen, hogy a hatalmas ibériai-félszigetet szörnyű lángtengeré és borzalmas verőzóna mondhatatlan igazolomban tartja a világháború rémület rejtető Európát.

Az események lázasan érlelődnek s a közel jövőben el kell dönie, hogy a jobboldali irányzatú felkelés elszánt küzdelmét kiséri-e siker, vagy a moskvai rém kaján vigorgása állandóssá a szerencsétlen birodalom felét.

A felkelők már három oldalról felvonultak Madrid ellen s a hatalmas várost a kiéhezhetés veszedelme fenyegeti.

Hogy sikerül-e, ki tudhatja? Július 24-én Párisban a jobboldali lapok élesen támadták a francia kormányt, mert a spanyol nagykövetség kívánságára — a spanyol kormány megsegítése érdekében — löszereket szállítottak Spanyolországba.

Liszabonban Franco felkelő tábornok közölte, hogy Madridban egy mozgósított gyalogezred fellázadt a kormány ellen és utcai harcot kezdett. Annak is híre jár, hogy a nemzeti csapatok elfogták a spanyol belügyminisztert és külügyminisztert, amikor Madrid környékén szöknő próbáltak.

Az bizonyos, hogy Madrid közelében napok óta elkezdődtek harcok folyának Mola tábornok előérsei és a vörös milícia tagjai között.

Moszkva teljes gőzzel munkában van. A guruló vörös rubel Európa sörpédékét fegyverrel fel és autótartja a spanyol háttarra. A vörösök irrtározat vérfürdőt rendeznek Madridban. Fosztogatnak és gyilkolnak, a víz, élelem és világítás nélkül maradt városban.

Legújabb jelentések szerint a spanyol népfőrt kormányja kénytelen volt fellépni a vörös milícia garázdálkodása ellen.

Barcelonába 50 kormányhű repülő-

gép érkezett. Saragossát elfoglalták a kormányhoz átpartolt katalánok. Mola tábornok tovább vonul Madrid felé.

Jellemző a spanyol belső helyzet szörnyű kieleztségére, hogy Franciaország felé és az olasz kikötőkbe ezrével érkeznek a menekültek. Előbbi helyre a vörösök, utóbbira a jobboldaliak.

Ez mutatja, hogy Spanyolországban mindenképpen diktatúra fog következni. Vagy jobboldali, vagy kommunizmus. Csak ma még elképzelni sem lehet, hogy melyik...

Hogyan védekezünk a villámcsapások ellen

A mostani jobbára viharos jellegű időszakra való tekintettel a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület tájékoztatót adott ki arról, hogyan kell a villámcsapás ellen védekezni. A mentők figyelmeztető utmutatása a következő:

1. Ne álljunk egyedülálló fák alá.
2. Faszoroknál lehetőleg alacsony fa alatt keressünk menedéket.
3. Erdő széléről húzdújjonk messze be az erdőbe.
4. Széna- és szalmakazlakat, boglyákat, egyedülálló építményeket kerülni kell.
5. Fémzszerzőköt, kaszt, ást, tegyük le a kezünköl.
6. Folyó- és állóvizek környékéről távozzunk és hagyjuk el az olyan helyeket is, ahol a talaj vízenyos, vagy a föld alatt vízreget van.
7. Kocsiról, lóról, kerékpárról szálljunk le, szakítsuk meg az utunkat akkor is, ha gyalog megyünk és menedék hiányában állunk, vagy fekdújjonk a földre.

Francó tábornok, a spanyol felkelők vezére.

A burgonya-árak

A földművelésügyi miniszter a burgonya belföldi forgalmának ezévi rendezése során a messzebftékvő ország-részek értékesítési lehetőségeinek emelése érdekében az ország területét három körzetre osztotta, még pedig: I. körzet: Budapest székesfővárostól 200 kilométernél tovább eső terület. II. körzet: Budapest székesfővárostól 200 kilométeren belül eső terület. III. körzet: Budapest székesfőváros környéke (őstermelői székérfuvarok).

E körzetekben a burgonya métermázsánkénti legkisebb termelői árát a földművelésügyi miniszter 1936 július 30-tól kezdődően, további intézkedésig az alábbiakban állapította meg:

A I. körzet árai: Gülbaba 4.70 P., Nyári róza 4.50 P., Őszi róza 3.70 P., Ella 3.30 P.

A II. körzet árai: az I. körzet árainál 60 fillérrel magasabbak

A III. körzet árai: az I. körzet árainál 1.30 pengővel magasabbak.

Az árak métermázsánként az nagyvasut feladókállomás értendők, az esetleges kisvasuti fuvarköltéséget a termelőknél kell viselni. Az árak nemcsak a Budapestre irányuló, hanem az összes belföldi szállítmányokra is vonatkoznak.

Kedvezményes áru szénkéngé zszisik ellen

A földművelésügyi miniszter a borsó és lencse zszisikelenítés érdekében kedvezményes áru szénkéngé becsojtást a gazdaságközörsz rendelkezősére. A szénkéngének Várpalota vasutállomás kocsiá rakva és fázisadóról együtt számított mázsánkénti 57.68 pengő árából 10 pengő az földművelésügyi miniszter tárcája terhére elvált. Ezt a kedvezményes, de kiázrólag csak zszisikelenítés céljára igényelhető szénkéngét a gazdaságknak a Magyar Szénkéngé Gyár Rt.-nél (Budapest, V., Nádor-u. 21.) kell megrendelni és csatolniuk kell egy közösi bizonyítványt, amely igazolja, hogy a megrendelt szénkéngé zszisikelenítés céljára szolgál. Fel kell pontosan tüntetni a megrendelt szénkéngé mennyiségét, a szállítást megkivánt idejét és a megrendelő pontos címét és vasutállomását. A megrendelés beérkezése után a gyár csekket küld a megrendelőnek, a kinek a megrendelt szénkéngémennyiség arányában mázsánként 10 pengő előleget kell befizetnie. Az előleg beérkezése után a gyár a mázsánkénti 57 pengő 68 filléres árból levonásba hozza a beküldött 10 pengő előleget és a földművelésügyi miniszterium által viselt 10 pengő árkedvezményt és az így fennmaradó mázsánkénti 37.68 pengőnek utánvételezése mellett szállítja le a szénkéngét.

A gyár kívánására szerint 200, 100 vagy 50 kg-os hordokban szállítattja a szénkéngét. A hordokat három hónapon belül a megrendelő saját költségén tartozik a gyár címére Várpalota vasutállomásra visszaküldeni. A három hónapon túl visszatartott hordok után havonként és darabonként 5 pengő kölcsönjárt számít fel a gyár. A rendeléseket mielőbb fel kell adni, mert a rendelkezésre álló hitelfedezet csekélyisége miatt a későn jelentkező igénylése nem lesz figyelembe vehető. A kiszáradt csoportosan is jelentkezőknek és kívánatos, hogy a szénkéngé tüzveszélyes voltára való tekintettel kellő felügyelet mellett lehetőleg közösen és egyszerre zszisikelenítsenek. A szénkéngével való zszisikelenítés egyszerű eljárásáról szóló utmutatót a Vármegyei Gazdasági Felügyelőség útján minden közösi előjárásának, olvasdárók és gazdaságokban való kifüggesztés végett már megküldték.

A toll, tojás, házinyúl és háziipari termények értékesítése

A *Hangya* Tolltermelő és Értékesítő Szövetkezet közli, hogy külföldi viszonylatban a toll iránti érdeklődés igen megcsappant és a tolexport nehézséggé vált, mert a gyárosok a mult havi eladásokkal szemben körülbelül 15 százalékkal alacsonyabb árat ígérnek. Tekintve a most piacra kerülő gyengébb minőségeket, a gadaközönséget különösen figyelmeztetik arra, hogy csakis tökéletesen jól kezelő árut hozzon piacra, mert különben komoly árvesztésnek teszi ki magát.

A *Hangya* Tojástermelő és Értékesítő Szövetkezet közlése szerint a tojáspiacon a szokott nyári üzletelenség uralkodik. Ehhez járul a gyümölcsstermés bősége és a gyümölcs olcsósága, valamint a tojásexport szünetelése. Svájc és Ausztria részéről van ugyan némi érdeklődés, sőt Angliában az árak emelkednek, de a németországi export valutáris okokból nem vonzó, viszont Svájc és Anglia felé bizonyos áldozattal járna, amelyre a tojásexport-kereskedelem nem hajlandó. Ennek dacára a nyári langhaságtól eltekintve, az egész év folyamán szilárd ár remélhető.

A *háziinyúl-hús és háziinyúl-szőr* exportja, amely iránt külföld részéről nagy az érdeklődés, mind nagyobb figyelmet kell. Sajnos egy-egy szemponton nem igen tudnak a háziinyulenyésztők 50 vagy 100 mázsa mennyiségét az export céljaira rendelkezésre bocsátani és így szükséges a tenyésztés kiterjesztése és in-

tenzivebbé tétele. Az exportlehetőség a legjobb előmozdító rugója a háziinyulenyésztés fejlesztésének. A tenyésztők ugyanis nem hajlandók a háziinyulenyésztést fokozni, ha ennek értékesítése nincs biztosítva. A nyultenyésztő egyesület feladata volna az exportlehetőséget sokkal intenzívebben kihasználni.

A svájci piac ezideig szinte hozzáférhetetlen területet képezett a magyar háziipari termékek számára. A fehérhímzésekől Svájc maga is igen nagy termeléssel rendelkezik. A főhiba azonban az eladásra került áruknak gyarló minősége. A *Hangya* Szövetkezet kísérletet tett válogatott, márkás áruval Svájcban és egy-két ottnai nagyszövetkezet próbarendelését eszközölt, amelyben kifejezetlen csak stílusos minőségű és legelsőrendű árut kötött ki. A grenadimból készült női bluzok után is érdeklődés mutatkozott, amely örvendétele jele annak, hogy nemcsak a prima hímzés, de a jó alapanyag is szükséges a megfelelő kivitelhez. Az a sok gyenge és silány áru, olcsó vásári portéka, amivel a külföldet a multban magyar háziipari termékek szempontjából elárasztották, nem a legjobb szolgálatot tette a szolid magyar háziipari kivitelnek.

A *Hangya* Szövetkezet kajszing- és rőzsabarcából és rétesalmból Ausztria, Németország és Svájcba exportált legutóbb. A következő lépés a salátaurborka exportja, melyet a *Hangya* Nagykörsz vidékéről bonyolít le.

zett közvetítők anyagi érdekeit, annak fényes bizonyítéka a szövetkezetellenes napi- és hetilapok legutóbbi felzudulása a *Hangya* ellen, éppen a loértékesítés ez új rendje miatt. Máris vannak egyes vidékek, ahol a gazdák nem is akarnak másként, csak a *Hangya*-val szóba állni, ha lovat kínálnak eladásra. A *Hangya* által fizetett méltányos árak folytán már is észlelhető a loárk lassu emelkedése, ami viszont ösztönzést ad a gazdáknak arra, hogy minél jobb állatot tenyesszenek.

A magyar földművelő a maga vejeitén munkájáért és nagy kockázatáért megelégszik a kis haszonnal a legutóbbi időkig, amíg a szövetkezeti központok; az OKH, a *Hangya*, a Mezőgazdák Szövetkezete és a többiek, de különösen a Futura béle nem kapcsolódott a mezőgazdasági termények és termékek értékesíté-

sebe. Amióta kőzudatba ment, hogy,

bármelyik agrárjellegű falusi szövetkezet egyuttal bevált értékesítő szerv is,

a földművelő lakosság könnyebben lélegzik is ha egyebet nem, jó tanácsot, utbagazaitást mindenesetre kap, hogy hová forduljon, ha terményeit megfelelően értékesíteni akarja. Van alkalomk ezidén is megfigyelni, hogy ma már a gazdák tulnyomó nagy része most, az aratás, terménybetakarítás és cséplés idején nem jár olyan gonddterhes arccal, mint csak 2-3 évvel ezelőtt is, amikor ez-udótját hálvány fogalma sem volt, mit kap akarmelyik terményért. Valóban kívánatos volna tehát a szövetkezetek értékesítő munkásságát meliből kiterjeszteni minden mezőgazdasági termékre s ennek megfelelően sürübbé is kellene tenni az agrárszövetkezeti hálózatot, mert — sajnos — még mindig akad Magyarországon elég sok olyan község, ahol nincs szövetkezet. (cs.)

Az olimpiai láng Budapesten

Julius 28. Este fél kilenc. Az egész milliós város lázban. Az olimpiai lángot várják.

Amely fény gyújt, de nem éget, nem őröszel és nem pusztít, hanem összeforraszt és egybekovácsol,

ahogy *Szegeden* a főispán mondta. Igen. Mindig szép és rajongás tárgya a ma meggyórtott embere előtt, ami közelebb hozza embertársához. A nemzeteket a nemzetekhez. A szeretetet a megértéshez. Szalad a láng és oltárók gyulnak ki a nyomán. Országshatárokat olvadnak össze, hogy fényénél az emberek közlekedését, hírdessék.

Szent láng nem alszol-e ki, vajjon? A lóbugó oltárók, amelyeket visszahagyttál, az igazság, szépség, erő, megértés hirdetői lesznek-e továbbra is? Mindig, az idők végtelenségéig, amig csak a népek békeje el nem érkezik.

Budapest ünnepelt. A hősök szobránál gyult ki az olimpiai tűz és fogan meg messze ragyogón az olimpiai eszme. Igen. Ahogy *Takács-Tolva* József gróf, a frontharcosok elnöke, mondotta,

a legközelebbi olimpiászon már ne csak csonka, hanem Nagy-Magyarország összes fiai közül

kiválasztott olimpikeknek küzd-hessenek.

Szaladj, repülj, olimpiai szent láng, a bűnös és onzó Európán át, és vívd el ezt az üzenetet!

Minden jó magyar szív óhajtja...

Itt említjük meg, hogy az olimpiai lángot folyó hó 28-án hajnalban *Horgosnál* adta át *Petrovics* Coszta, a jugoszláv atlétikai szövetség elnöke, *Tóth* Béla helyettes polgármesternek. Szegedre 7 óra előtt érkezett a fáklya, aztán Kiskunfélegyháza, Kecskemétén át futott Budapestre. Utja az egész vonalon, egy a városban, mint a falvakban, sorozatos ünneplés volt. A láng diadalútja Budapesttől Győrön át az osztrák határig tartott, ahol az osztrákok vették át a fáklyát.

A magyar olimpikek fogadalmától

A küldetés fontosságához méltó keretek között bucsúzott el a magyar városdalom a 200 tagu olimpiai gárdától július hó 23-án. Ezen az ünnepélyen tették le a magyar olimpikek az olimpiai fogadalmat ünnepélyesen, amely szerint teljes akaratuk és legjobb tudásukkal arra fognak törekedni, hogy a nemzeti színeknek becsületet, a magyar nének dicsőséget szerezzenek. A versenyzők, úgy a férfiak, mint a nők, már abban a füstöl egyenruhában vonultak fel, amelyet Berlinben fognak viselni. Az ünnepélyen körülbelül 5000 meghívott vett részt. A kormányt *Daranyi* Kálmán helyettes miniszterelnök és *Hóman* Bálint kultuszminiszter képviselte. Ott volt a magyar sport legfőbb vezetősége. Az olimpikekokat *Daranyi* Kálmán helyettes miniszterelnök és *Kelemen* Kornél, az OTT elnöke, üdvözölte és buditotta. Az olimpiai gárda csillogó szemmel figyelt a beszédekre. Ők majd cselekedni fognak. A nemzetek versenyében. A nemzeti színek becsületéért, a magyar név dicsőségéért. Mint eddig is. Ezer éves multunkhoz méltóan. A magyarok Istene segítse őket!

ELADNÉK:

Eladó 850 hl jól kezelet, tükörfényes, józamatu, fehér, átlagban 9.5 Mailland-fokok bor. Cím: *Falter* János, Nagyrácsa, Zalamegye. Válaszbélyeg.

BÉRLET:

Keresek 200-250 mázsa vöröshús birtok Hoveszemgyében vagy a környékén. Cím: *Bossik* Zsigmond, Besenyőtelek, Hentesmgye.

Az állattérképesítés és a szövetkezetek

Aki látó szemmel, kellő megfigyelésséggel vizsgálja a vidéki országos és hetivásárokat, hamarosan tapasztalni fogja, milyen nagy bajok vannak nálunk az állattérképesítés terén. A vidéki vásárokat állategészségügy és közrend szempontjából ma már nem lehet kifogásolni, de kereskedelmi szempontból igenis. A vásártérreket legkorábban szállja meg mindenütt a szervezett közvetítő hada: a lócsiszárók, az alkuszok haszonra éhes szerege. Ezek egyformán ártalmára vannak a vevőnek és az eladónak; a vásár minden jelentős nyeresége az ő zsebukbe folyik. Egy-egy vásár után tömött tárcával a zsebukben dőszólnék a község vendéglojében és kártyázának, ha csak egy közeli vásár gyors elutazására nem készített őket. Ha duhaj kompániát talál az ember, vagy nagyban kártyázó társaságot a kocsmában, a falusi földműves azonnal felismeri, hogy ezek lóképecek vagy más állattérképedők megbízottai.

Az utóbbi esztendőök mélyen aláhanyatlott állatárainak leginkább ez a közigazgatásilag, vagy rendőrileg meg nem fékezhető társaság volt az oka.

A szabad kereskedelem elvi álláspontjánál fogva nem lehetett ellenük semmit sem tenni. Igazolványiak rendben voltak. Elvégre, aki nem akarja, hogy rászédjék, ne hagyja magát rászédetni.

A vidéki állattérképedő káros közvetítő hadát nem is fogják tudni másként megrendszabályozni, mint ha az értékesítéssel tervszerűen foglalkozó szövetkezetek az eddiginél nagyobb mértékben kapcsolódnak be az állattérképesítésbe is.

Ez a dolog már meg is történt. A *Hangya* a szarvasmarha-, sertés- és baromfiértékesítés után legutóbb bekapcsolódott a loértékesítésbe is,

Amint már megirtuk, egyelőre azokon a vidékeken, ahol kivitteli célokra alkalmas lovat tenyesszenek, időnként lószorosításokat rendez és megfelelő áron megveszi az alkalmas lovakat, úgy azonban, hogy a kivittel lebonyolítása után elért haszonból is megfelelően részesítse a megvett ló régi gazdáját.

Hogy a *Hangya*-nak ez az újabb értékesítő mozgalma sérti a lókereskedelem eddig megszokott rendjét és a vidéki vásárokat ellepő szerve-

Az olimpiai fáklya útja.

Julius 20-án indult el Olympiából, az óségi sportintézetek helyéről, a fáklyát vívó staféta, amely Athén, Delphi, Szaloniki, Szófia, Belgrád, Budapest, Bécs és Prágán keresztül értezik meg Berlinbe.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A megdőlésről

Most, hogy az aratás országszerte már befejezett nyert, megállapítható, hogy országos átlagban a közepesnél jobb a buzatérmény. Az ország keleti és délkeleti részén, ahol a jég nem érte, ott kitünő a termés és csak a Dunántúl egyes helyein panaszolhatók a gazdák, mert reményeik nem váltak valóra.

A minőség is általában kielégítő, több helyről azonban megszorulásról is érkezett be jelentés, nevezetesen, ott, ahol a buza megdől.

Általában sok volt a megdőlő vetés, feltűnő volt azonban, hogy nem minden buza dőlt meg, egyébként azonos körülmények között sem. Sokszor egymás tömszomszédságában lévő buzafélék is az egyik erősen megdől, a másik pedig egyáltalán nem, vagy csak alig. Pedig a talajmunka, az időjárás, teljesen azonos volt és a vetőmag is.

Tudjuk, hogy mi okozza a megdőlést. Tulirur, egyetlen vetés okozza elsősorban közvetve azért, hogy a buzaövény nem kap elég világosságot. Hogy ez így van, bizonyítja az, hogy a sorbavetett buza sokkal kevésbé hajlamos megdőlére, mint a kézzel vetett.

Később is ismerik azonban azt a gombabetegséget, amely sokszor a megdőlésnek okozza. Leggyakoribb oka azonban a megdőlésnek a tubulajta talaj. Ha a talaj sok nitrogént tartalmaz, ha közvetlenül trágyázunk istállótrágyával a kalászosokat, úgy az ideihöz hasonló eljárás mellett biztosra vehetjük a megdőlést.

Van ennek azonban ellenszere. Ha szuperfoszfáttal műtrágyázunk a kalászosokat, egyrészt ellensúlyozzuk a nitrogénbőség káros hatását, másrészt a foszforzavart ellátott növények szövetei szilárdak, így a kalászosok szárai erőteljesebbek, a bütylek szilárdabbak.

Különösen aratóskor volt feltűnő a szuperfoszfátnak ez a tulajdonsága, mert a szuperfoszfáttal műtrágyázott buza és rozs nemcsak hogy többet adott, hanem a fentiek miatt nem dőlt meg, vagy csak kis mértékben és azután a szemek is erőteljesebbek, erősebbek és nem szorultak meg. Természetesen az aratás, a buza vágása is könnyebb volt ott, ahol szuperfoszfáttal műtrágyáztak.

A kertben

Fenszerűen hibájú fejlődést várunk növényeinktől és itt — minthogy az önállóan 2—3 termés és levelesünk egy földterületen. Világos, hogy földünk a kívánásainknak csak úgy tud megfelelni, ha bővegesen ellátjuk növényi tápanyagokkal. Csodálódás, hogy kertekben aránylag ritkán veszünk igénybe a talaj termőerejének fenntartására, jóllehet itt a mesterséges öntözéssel kapcsolatban sokkal inkább remélhetjük ezek jó hatását, mint a szántóföldön. Példaképpen ide iktatunk egy trágyázási rendszert konyhakert számára.

Őszi vagy tavasz elején kiszórunk 100 négyzetméterenként 3—5 kg szuperfoszfát és 4—5 kg káliót. Ezeket a műtrágyákat beássuk vagy bekapjuk a talajba. A nitrogén szükséglet kielégítésére pécisót adunk, de ezt 2—3 részre osztjuk és míg az első részt a vetés, illetve ki-palántás előtt egy héttel, a második és harmadik részt a növények fejlődése kezdetén hintjük el a talajra s kissé bekapjuk. A növényeknek nitrogénigénye azonban eltérő, miért is a kísérletezések szerint helyesebbben járunk el akkor, ha salátához, hónaposretekhez, eperehez 2 kg, burgonyához, spárgához 2,5 kg, hagymához, paradicsomhoz, uborkához, fehérrétekhez, sárgarépa-hoz, zellerhez, petrezselyemhez, fekete-

gyökérhez 3—5 kg, káposztafélékhez és rebarbához 6 kg pécisót számíthatunk 100 négyzetméterenként.

Minthogy a talaj mésztartalma is igen fontos tényezője a talaj termőképességének, azért 3—4 évenként 20—24 kg szénasavas meszet (szőmárgát) adjunk a könnyű talajok 100 négyzetméterére és 15—20 kg orólt oltott meszet a nehéz talajoknak ugyanezokra területekre.

A változó trágyázási rendszerrel megadott növényeinknek azon tápanyagokat, melyeknek hiányáról szó lehet, jut nekik nitrogén, foszfor káli és mész kellő mennyiségben. Egyéb növényi tápanyag minden talajban van akkor mennyiségben, amekkora a növények fejlődése érdekében szükség van. Így a változó módszerrel meggettünk mindent ahhoz, hogy joggal várhatunk szép terméseredményeket.

Apró fótanácsok

A szoptató kocákban is legjobb tartózkodási helye a legelő, de azért ne beszéljük túl a füves sertéslegelőnek tápláló hatását. A szoptató kocát ugyanis bővegesen kell táplálni, hogy a szoptós malacok jól fejlődjenek. A szoptató kocának adjunk annyit font (fél kiló) abrakot, mint ahány malacot nevel. A legelő legfeljebb 1 kg abraknak megfelelő tápanyagmennyiséghez juttatja a kocát, tehát csak ennyit vonjunk le az előbbi alapon kiszámított mennyiségből. A kocák abrakja álljon arányban, korpából és tengeriből, de célszerű ezekhez 15% olajpogácsát vagy hüvelyesdarát is keverni, mert e fehérjés takarmánynoknak a teljesére, illetve a malacok fejlődésére igen jó hatások lesz. Ne

feledekezünk meg a kocák abrakjának mésszel való kiegészítéséről se. Minden kg abrakba keverjünk 2 deka takarmányszert.

Ha netalán jégvére érte volna szőlőnk, akkor a osonkázást és a hőhálhálások ellátásával végezzük óvatosan, mert a fejlődés indult fel a levelek által esetleg pótolhatjuk a szőlőtröszt töveleket úgy, hogy az előbbieket vehetjük át a megsérült levelek hivatását. Jégvére után azonnal permetezzük a szőlőt, tekintet nélkül arra, hogy eddig hányzor permeteztük. Ehhez a permetezéshez legfeljebb 14% -os bordó ló szőlőre, mert a jégvére okozta sebekhez nyitott kapu képeznek a peronoszporá bomlásiról részére. A peronoszporának egyébként is a zivataros esők nagyon kedveznek. Ha tehát a jég el is került bennünk, akkor is résen kell lennünk és inkább gyakrabban permetezzünk, ha mindkét hálhálást oldatlal is. Ez annál is inkább fontos, mert a tavaszi, mintegy négy heti késédelmet most a szőlő növekedése fokozott mértékben iparkodik pótolni. Nap-nap után találunk friss hálhálást és levelet a termőfűt nevelő ugarhajtásokon, melyekre szükse van a fókének. Őket tehát meg kell védeni mindenféle betegségtől.

A tengeri száraz és termésem mutatózó üszögolyvák levágásával ne késlekedjünk. Az éles készel kivágott golyvák óvatosan kezeljünk, hogy a bennük lévő poroszer sprórk ki ne hulljanak. A golyvák kinövésüket gyűjtjük szűrt székba vagy ládába és azután bizonyos helyen égessük el, mert ha a szél a gombabetegség spóráit, azaz magvait szét-hordja, akkor jövöre sok bajunk lesz a kukorica-üszöggel. Tévedés ugyanis azt hinni, hogy a mag csávásával ez ellen magunkat biztosítani tudjuk. A kukorica-üszög spórái a talajban telenek át és a fiatal növénybe innen furják be magukat. Egyetlen óvintézkedés tehát ellene a golyvák kímézését és elégetése minél korábban, mielőtt még a sprórk a talajra szóródhatna volna.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Gyümölcsborok

Legnépszerűbb közöttük a ribizli-bor, mely jól elkészítve, akármelyik finom csemegebor felveszi a versenyt.

A ribizlibort fehér és vörös ribizliből egyenest szótkák készíteni. A teljesen érett és egészséges gyümölcsöt szedés után legjobb azonnal feloldozni. A golyvák összezuának, kiasajtoljuk és a levét azonnal leszűrik, mert különben a bor keserűsége lesz. A megmaradt törkölyt kádban forró vízzel leöntjük (10 kg gyümölcsre körülbelül 2 liter vizet számíthatunk) és tizenkét órán át állani hagyjuk. Ekkor a megduzzadt törkölyt újra kiasajtoljuk és a kapott levét hozzáadjuk az első sajtoldáshoz. A ribizkelevet előbb vizet körülbelül felére hígítjuk (1 liter lére másfél liter vizet számítunk), majd a lé mennyiségének megfelelő, körülbelül negyedrésznyi cukrot adunk hozzá és megerjesztjük. A főérjedés 6—8 héig tart, akkor a bor tisztáját lefejtjük és a zavaros seprőrészeket elülkiontjuk. A lefejtést 3—4 hónap múlva megismételjük, míg a bor teljesen megiszul. Ha édesíti bort akarunk készíteni, akkor oldjunk fel benne erjedés után még 100 literenként 5—6 kg cukrot.

Az egyesnél 1 liter lére 1 liter vizet és 330 gramm cukrot, erjedés utáni édesítésre pedig 100 literenként 2—6 kg cukrot kell számítani. A cukrot előbb meleg vízzel feloldjuk és úgy töltjük a borból. **Almabor** készítésére érett és nagy cukortartalmú alma alkalmas. A gyümölcsöt megmoszuk, szeletekre vágjuk, összezuának és gyümölcsajtóval kiasajtoljuk, aztán megfelelő mennyiségű cukrot adunk hozzá. Az alma kiasajtott levét nem hígítjuk vízzel, mint a ribizkéhez. Viz csak akkor kerül az almamustba, ha az almatorokjót kevés vízzel ki akarjuk

lugozni. **Alkoholmentes bor** készítésére valamennyi gyümölcs alkalmas, de különösen az alma jól felhasználható erre a célra. A gyümölcs nedvét kiasajtoljuk, átiszároljuk azonnal erős palackokba tölve, félórán át 60—70 Celsius-foknál pasztózzuk. Ha a palackok kiültek, hűvös helyre állítjuk és a dugókat paraffinnal bevonva, három héig állani hagyjuk. Amikor a bor alja ülepedett, a dugókat óvatosan elöntöljük, a tisztá folyadékot leöntjük, a zavaros alját pedig leszűrik és az így kapott mustot tisztá üvegekbe fejtjük, újra bedugaszoljuk és hűvös helyen fekvő helyzetben raktározzuk el. Az így kapott alkoholmentes gyümölcsbor ásványvízzel igen kellemes, üdítő ital, amely sok vitamint tartalmaz.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Vélelves. Egy borjúvalót hideg vízben feltűszkés főzni, 3 percg formai hagyni, majd sziltára téve, a vizet lecsurgatjuk róla, átöröljük és csontlével felerjesztjük. Vajas rúdost készítnék, reszelt hagymával és fűszerekkel a vajon lejel. Féláltdkor két tojásrázóddal 2 deci tejszínt és kis vajt keverünk bele.

Tefjeles főlékpasztó. A gyenge főköt megghamozzuk, magját kisedjük, keresztben felbe vágjuk és uljnyi darabokra metéljük. Sósvízben puhára főzzük, vajjal kikent tábla betelünkkel, tejfőlt és rozmaringal megkenjük, a tefjele és forró sütőben megsüritjük.

Rácsosésztá. 30 deka lisztet 15 deka cukorral, 15 deka zsírral, egy egész tojással, egy citrom levével deszkán össze-gurjuk és barackléval megkenve, rácsosésztát készítnék belőle.

A konyhakertben a nyár derekán szorgalmasan kapálgassuk az ültetvényeket. Ez nemcsak a gyomirtás, hanem a talajnedvesség megtartása céljából is fontos munka. A gumós zeller legelső leveleit távolítsuk el, a gumó felső részén fejlődő gyökereket pedig dorzsoljuk le. Őszi termésű vessünk endívia- és fejes-salátát, koraí kelt és karalábót, céklát, bokorborót és csemegetengerit. Száraz időben esténként kiadósan öntözzük a káposztaféléket, a paradicsom- és paprikatöveket. A sárgadinnye másodnapi hajtásait 8—10 levélre kurtítsuk be. A paradicsom meghagyott egy-két hajtásán a levelek hőhálhálva fejlődő fattyu-hajtásokat 2—3 naponként töröljük ki.

GAZDATUDÓSÍTÓ

A „Darányi Ignác” Agrártudományos Társaság mezőgazdasági pályázata.

A „Darányi Ignác” Agrártudományos Társaság közértesítésében a következő összege pályázati tiz ki az alábbi feltételekkel: 1. pályátétel: „A műtrágyázás jelentősége, eddigi eredményei és jóvá feladati a magyar talajmennyiségben”. 2. pályátétel: „A növényminőség gazdasági jelentősége, eddigi eredményei és jóvá feladati a magyar növénytermesztésben”. Mindegyik tétel fizesztést 1937 január 31-ig kell a Társaság irodikárához (Budapest, IV. Szeben-23.) jelzéssel elváltva benyújtani. Ugy az egyik mint a másik kérdésben legjobbnak ítélt tervezet szerzőjét a Társaság 1937. évi közgyűlése után a tétel teljes kidolgozásával meg fogja bízn.

Kiszádkák részeseinek a szarvasmarha-exportban

A legutóbbi németországi szarvasmarhakiállítás kiállításának keretében a Hungaria csoport összesen száztizny darab szarvasmarhát exportált. Ebben a százezeretkező kötelekben tartózó kiszádkák összesen negyven darabot részesednek, tehát az egész kontingens-rész huszonöt százalékot teszi ki az szállít-mány, amely kifejezetten kiszádkáktól származik. Örvendetes ez az előrelátás, mert a múltban kiszádkák exportálásán nem részesedtek az exportban.

Julius 25-én megindult a rozs és tengeri határidős forgalma

A földtársaság értesítette a tőzsze közönséget, hogy a kereskedelmi és földművelésügyi miniszter egyetértően adott engedélyt következtében az 1936. évi termésű, 1936 augusztus, szeptember, október, november és december hónapokban, valamint 1937 március, április, május és június hónapokban szállítandó rozsu a határidős forgalomban és ártérséget július 25-én kezdődő határidős megindítja és ugyanezen július 25-től kezdve lehetnek azok az utterműs tengeriek 1937 május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapokban történő szállításhoz a határidős forgalom megindítása.

Mennyi búzát helyezhetünk el külföldön?

A most kezdődő gazdasági évrben élelénk foglalkoztatja a szakembereket a kérdés: a már eddig elhelyezett 7,2 millió mázsa búzát mennyi búzát vihetünk még el. A belvárdi szilkesztet körülbelül 15—16 millió mázsa reha lehetőséi, a legutóbbi vélelmesítés hivatalos adata szerint tehát körülbelül 8—9 millió mázsa búza elhelyezésről kell majd gondoskodni.

Juhteelés, méhlegelő

Elválna helyszínen felesben, vagy külön díjazásért októberben növénydekmárhák vagy juhok telelését; valamint most, mivel jó kilátás van tarlóvirágra, közvetlen közel álló 300 kis holdnyi területre méhészt engedne, megfelelő férő lakhelyel. Mezei Péter, Kondorostanya 283.

Megdőlés ellen

szuperfoszfát! „HUNGARIA”

Műtrágya, Kénav- és Vegyipari Részvénytársaság Budapest, V. Árpád-u. 8.

H I R E K

Piros rózsát...

Az illatos piros rózsát
Szeretném én szagolni.
Szeretnék már a bántottól
Egyszer megszabadulni.

Haj de epesíti a bánt
Az ifjú szívemet.
Illatos szép piros rózsá
Vigasztalj meg engemet.

FÖLDES IMRE (Kötelek).

A sóhaj...

Valahol ott születik
a lélek mélyén,
ahol a tisztaság az ur
és onnan tör fel
szépen halkán,
szomorúan,
bánatosan.

Utja: a nagy végtelenség
s előtte nincs akadály,
nincsen aki megértse, mért:
száll a sóhaj, száll...

MISÁK FERENC (Budapest)

Itt van...

Itt van a, itt van a
Jó meleg nyár,
Turbékoló fészék a
Gölemedárd.
Megtört a, megtört a
Tél ereje:
Mindennek, mindennek
Van ideje.

Én is már, én is már
Keseregtem,
Hogy rózsám egészen
Elvesztettem.
Lám mégis, lám mégis
Reá lelttem,
Boldogan, boldogan
Ölelhetem.

BÜI JÁNOS (Kocs)

Jár az óra...

Jár az óra, halkán kettyeg
S tova illan az idő.
És mi, csak úgy éldegélünk,
Rá se nézünk, hogy mi jő.

Körülöttünk mozdul a régi,
Zajlik minden, háborog;
S mi, váérünk, nem törődünk,
Nékiünk mindez kis dolog.

Multunk bár vón, nagy s gazdag mult,
Tanulhatnánk belőle,
S mindenképpen, mert volt sok jó,
De volt biz rossz is benne

De ehelyett magyarosan,
Egy mást csipkék kiszolgol,
S a legszebb, legnagyobbat,
Még csak nem is próbáljuk, bár
könnycsü vón...

Egyetértés: bus fogalom,
Másnak való, nem nekünk,
S gondoljuk tán, jó az Isten,
Ha már eddig: ezután is megleszünk.

NAGY PÁL JÁNOS
(Jászapati)

Lenkey Gusztáv halála. Lenkey Gusztáv, a Pesti Hírlap évtizedeken át volt felelős szerkesztője, a kiváló újságíró, július 27-én elhunyt. A magyar újságíróvárosok egyik vezérével gyászolja az elhunytat, aki egész életét munkásságával becsülettel és jó hirt szerzett pályatársainak. Lenkey Gusztáv már régebben gyengélkedett a kezelőorvosai tanácsára egyik ausztriai sanatóriumában keresett gyógyulást. Előrehaladott kora és súlyos baja miatt azonban már nem segíthették rajta. Amikor végét közeledni érezte, hazakivánczolt, hogy itthon hunyja le szemét... A kiváló szerkesztő halála alkalmából az összes újságíró-intézmények gyász-ülsét tartottak.

Mysore, indiai állam uralkodója, akit a világ leggazdagabb emberének tartanak. Arannyal átszőtt turbán és gyémánt fűbelevakolt visel. Most Angliában tartózkodik negven főnyi kísérettel.

A sötétség és a nap

Amikor a nap utolsó sugarainak bágyadt foslányai eltűnnek, gonozul fekdűte meg a tájat a sötétség. Hü tüdőfársal, a gomolygó felhők, még tökéletesebbé tették munkáját. — Most én vagyok a világ ura! — mondta a sötétség gyunosan az erdőnek.

— Soha! — csilingelt a kis virágok. — A nap hatalmasabb nálad. Ő éltet bennünket.

— Csak nappal. Éjjel én vagyok az ur.

— Mert a nap nincs itt.

— Eliztem!

A virágok kacagtak:

— Te a napot? Tudod is!

— Látjátok!

Abban a pillanatban kikukkantak a csillagok s az erdőre mosolygott a hold.

A sötétség foslányokra szakadt. Imitt-amott maradt kis halvány folt belőle. A fák lombja mögött lapultak meg azok is. — No, hol vagy te nagy ur? — kpcagtak a virágok — a csillagok is elűznek a hold is, pedig azok nem olyan hatalmasak, mint a nap.

Az öreg tölgy bosszusan mordult rájuk:

— Ne csacsogjatok! A hold és csillagok fényét is a nap adja. Minden ragyog és éltre kel tőle, csak a sötétségnek kell megszűnie, ha éri. Ne vitatkozzatok vele! A sötétség olyan, mint a gonosz tudatlanság. Csak maga-magának tetszik. Minden élőlyén irtózik tőle.

A hold, a csillagok s a kis virágok kacagtak hozzá, a sötétség pedig el-tűnt egészen. Nem várta meg a felkelő napot.

Az a fény is elűzte, amelyet mások kölcsönöztek tőle.

Mézes János

Filíres gyorsvonatok. Az Államvasutak igazgatósága augusztus 2-án, vasárnap a „Miskolc Héj” alkalmából filíres gyorsvonatokot indít Budapestről, Hódmezővásárhely és Szegebről, továbbá Debrecen és Nyiregyháza felé Miskolcra. A sornol Lissz Ferenc-ünnepséggel kapcsolatban filíres gyorsvonat indul Budapestről Sopronba, ugyancsak augusztus 2-án. A „Szegebről jöttök” alkalmából augusztus hó 1-én, szombaton filíres gyors indul Budapestről, továbbá Csongrád és Sentesré Szegebről, augusztus 2-án, vasárnap Budapestről, Soltok és Capfőrdő, valamint Gyula és Bekesabárd Szegebről; augusztus hó 4-én, kedden Budapestről Szegebről; augusztus hó 8-án, szombaton pedig Budapestről, Csongrád és Sentesré, végül Nagykónizsa és Sikesfőrdőre indul filíres gyorsvonat Szegebről.

A honvédkincstár közvetlenül a termelőtől vásárol

A honvédelmi miniszter a honvédség élemezése céljára szolgáló terményvásárlásról a folyó évben közvetlenül a termelőktől, azonnali készpénzfizetés ellenében kívánja beszerezni. A beszerzések vezetésével a területileg illetékes vegyesdandárhadbiztosságok, a beszerzések végrehajtásával pedig az illetékes vegyesdandár-hadbiztóságoknak alárendelt honvéd élemezőraktarak bízta meg. Tekintettel a honvédség

élemezési és takarmányozási célra szolgáló terményvásárlásának közvetlenül a termelőktől leendő beszerzéséhez fűződő fontos gazdasági érdekére, fontos, hogy a helyi hatóságok a honvédelmi szervek terménybeszerző munkáját a lehetőleg könnyebben előmozdítsák azáltal, hogy az okcúra a gazdaközönség figyelmét felhívják. Az akció jelentékény mennyiségű búza, rozs, árpa, zab, széna és szalma beszerzésére terjed ki.

Magyar siker az agyaggalamb-lövőversenyeken. A Berlinben július 27-én megtartott agyaggalamb-lövő európai bajnoki versenyben az egyéni bajnoki címet Halassy Gyula dr. nyerte el 187 találattal. A csapat- európai bajnoki címet Magyarország nyerte el 715 találattal Németország előtt, amelynek 713 találatla volt. A csapatvilágbajnokságot ugyancsak Magyarország nyerte. A versenyben tízenyolc nemzet agyaggalamb-lövő szerepelt.

Pécs városa kedvezményt ad a sokgyermekes családoknak. A város törvényhatóság bizottságának Neudtlich Andor dr. polgármester elnökével tartott rendkívüli közgyűlése Kétemeny Andor dr. adptáblósus, bizottság tag indítványára elhatározta, hogy a városból sokgyermekes családoknak kedvezményt ad az összes városi üzemek szolgáltatásainak, így a villamosvilágítás, a villamosvasut, az autóbús és uszoda díjából, továbbá a városi iskolák tanítójából és gyermekneveléséből is kedvezményben részesíti őket. Ezeket a kedvezményeket fokozatosan kúpiék. Erre a célra, ebben a költségvetési évben 5000 pengőt fordít a város.

Elfogott pénzhamisítók. Hink András és Kiss István szegedi, büntetett előéletű napzsmások nemrégiben szabadultak a Csillagbörtönből. Hink és Kiss a börtönben ismerkedtek össze. Kiszabadulásuk után hamis 5 és 2 pengőöket készítették és néhányat forgalomba is hoztak. Legutóbb Sándorfalván egy pár csirkét vásároltak, fizetésnek azonban észrevették, hogy hamispénzzel akarnak fizetni. Hink András a csendőrkök azzonnal letartóztatták, míg Kissnek sikerült elmenekülni. A Kiss bűnszót tartott házkutatás során öt- és kint-pengősök készítéséhez szükséges mintákat találtak. Kiss kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult.

A feketeirigók és seregélyek a sokszor nagy csapatokban lepik el a szőlőt és dézsmálják azt. Főleg napfényes nappali órákban vagy holdvilágos éjszakákban parázdálkodnak. Távoltartásukra több helyen kitűnő eredményt értek el úgy, hogy törött tüdőkarabokat vagy igen fényes (őnö-zítő) bádoglemezdarabokat agyattak fel a szőlőben. A fényes tárgyakat a szél lengeti és — úgy látszik — felfelcsillanó vakító fénytől félnek az emlitett madarak.

Autós banditák rabolták ki a plébániát. Amerikai stílus rablótámadás áldozatául esett Gábor József erdélyi, mezőpóti plébános. Egyik délután a plébánia előtt elegáns autót állott meg, amelyből két férfi szállt ki. A férfiak a plébános keresték, azt udvariasan betessékeltte az idegen látogatókat. Amikor a szobába értek, a két elegáns férfi hirtelen revolvért rántott és követte, hogy a plébános adja ki az egyházközség készpénzgyűjontát. A plébános szorongatott helyzetében kénytelen volt kinyitni a pénzeszekrényt, amelyből a banditák 40-40 lejt raboltak el, majd autójukon elrobogtak. A csendőrség lázasan keresi az elegáns rablókat.

Szerencsés halászat. Kovács Sándor szolnoki halász másfél méter hosszú kecsgehez hasonló fekete-tengeri halat fogott ki a Tiszából. Szolnokon embermelékélet óta nem fogtak ilyen halat. A csodálatos zsákmány megszemlélésére tödültek a kíváncsiak, ami érthető is,

Szülés közben sujtotta agyon a villám. Arad egyik külvárosában példátlan szerencsétlenség történt. Bolgár Péter munkás 20 éves felesége gyermekáynak esett és éppen megszülető gyermekét, amikor hirtelen vihar keletkezett és a villám a szobába csapva, megütötte az asszonyt és kisgyermekét. Az egész városban nagy a részvét a kis család iránt.

Fürdőes közben haláira marta a kigyó. A megszállott Erdélyben levő Nagyenyed melletti Tompaháza községben Lázár Ilie 12 éves kislú két társával fürdőni ment a Marosba. A gyermek a víz közepén uszált, amikor hirtelen hangosan felsikoltott és elmerült a hullámokban. Két társa segítségére sietett és sikerült nagy nehezen a partra vonzoini a félig ájult kislúit. A gyermek karján nagy bús tárogott, amely szemmel láthatóan elfeketedett. A gyermek egyre rosszabb lett és néhány óra múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermekét egy ismeretlen fajtaú kigyó harapta meg a vízben és a kigyómarás végzett a gyermekkel.

Az öreg szakács halála. Megható történetet olvassuk a felvidéki lapokban. Nagyanyulák községben a napokban meghalt Pap István 88 éves urasági szakács, aki egész életét a Sztyáry grófok szolgálatában töltötte. A szakács végrendeletét most bontották fel. A végrendelet nagy meglepetést keltett. Az öreg szakács ugyanis számos rokon helyett Sztyáry Andor gróf legifjabb leányára hagyta egész vagyonát, amely 80-80 ezer korona körüli volt. A végrendeletben elmondotta, hogy néhány évvel ezelőtt a gróf öreg korára való tekintettel el akarta küldeni, azonban a fiatal grófnő addig könyörgött apjának, amíg az megtartotta szolgálatában. Halálát akarja leróni azal, hogy a fiatal grófnőre hagyja egész vagyonát.

Két villamos összemorzolt egy mentávót. Sulyos közlekedési baleset történt július 28-án a fővárosban. Egy mentávót, amely súlyos betegét szágaldott, hogy kórházba vihessék, két szembejövő villamos közé szorult. Kecsege-roppogva tört össze és utasai, Szederkényi János dr. mentőorvos, Tóth Pál ápoló su-lyosban, Tardy Lajos soffor könnyebben megsebesült. A mentávót teljesen hasznavehetetlenné vált. A villamos utasai közül ötven szenvedték könnyebb sérülést. A szerencsétlenség ügyében nagy erélyvel folytatják a nyomozást, hogy kinek a gondatlansága idézte elő a veszedelmes összemorzóást.

Tömehalál és hájserencsétlenség egy mérges kigyó miatt. Az indiai Gangesz folyam egyik mellékfolyóján sulyos hájserencsétlenség történt, amelynek ötven emberét esett áldozatul. Egy mérges kigyó egy fatorszról a folyó közepén haladó hajóra kusztolt fel. Amikor az utasok észrevették a mérges kigyót, vad pánik tört ki. Mindenki a hajó másik oldalára futott és végül a kis hajó felfordult s az utasok a vízbe estek. Ötven vízbeszett útas közül egy sem tudott megmenekülni. Mindannyian a vízbe fulladtak.

Aranyezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
érszerez
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

A CSOKOR

Sztróky Kálmán
elbeszélése

I.

Ebéd közben Perikola Pongrácz végre rászánta magát, hogy két óra után kimegy az Őlői-utó klinikára. Jó pár napja kapta a levelezőlapot újrátöltéséről, hogy régi cukorhaja újabb megvizsgálására bevonult pár nappal a belgyógyászati klinikára s abban a megveszekedett unalomban elvárni, hogy meglátogassák barátai.

Perikola Pongrácz járta volt a beteglátogatás művészetében, de arra emlékezett, hogy általában nyálkásokokat vagy virágot szokás vinni a betegnek. Minthogy cukorbeteg embernek süteményt vinni nyilvánvaló illetlenség lett volna, utközbem hatalmas virágcsokrot vett s jókedvűen fogalmazgatta magában azt a kis szónoklatot, aminek kíséretében majd átadja.

Szép terjed azonban csunyan füst-banint.
A portás után nézett nagy könyvében, megmondta a körterem számát, de egyuttal azt is megállapította, hogy a beteg ma reggel már elhagyta a klinikát. Perikola Pongrácz erre ott állt a klinika kapujában, kezében a csokorral és nem tudta, mit csináljon vele. Végül már elindult kifelé és akkor szembetalálkozott egy jóképű, tiz-tizenkétéves fiúcskával.

— Kihézés, fiam? — kérdezte tőle.

— A nővéremhez. A mama nem jöhet be náma...

Perikola Pongrácz odaadta a fiúnak a csokrot:

— Akkor add át a nővérednek ezt a virágot s mondd meg neki, hogy mielőbbi gyógyulást kívánok neki. Szervusz, fiam.

Mire az ámuló fiúcska magához tért és észbe jutott, hogy meg kellett volna kérnie, ki ez az ismeretlen bácsi, Perikola Pongrácz már elindult a taxi. Felemltet tehát a körterembe s odaadta a csokrot a beteg lányának:

— Egy bácsi küldte. Azt mondta, hogy mielőbbi gyógyulást kíván.

Annus nagyon elcsodálkozott. Nem tudta kitalálni, ki küldhette a szép virágot, hiszen nem volt, aki küldhette volna. Habár az orvosok minden beszédét ellitelték, fagynak kezdte öccsét, milyen ember volt az a titokzatos idegen. A fiú nagyjában leírta, hogy magas, elegáns, borított arcú, nagyon kedves bácsi volt, de még sohasem látta. És taxin volt: taxin...

II.

Istenke sokszor a legkülönbözőbb módon bünteti az embert léhaságáért. Perikola Pongrácnak már napokkal ezelőtt meg kellett volna látogatni szénhidrátmentes diétán szinylődő barátját s akkor, ha még ott találja, nem követte volna el ezt a léhaságot a csokorral.

Mert léha megmondhatatlanság volt ez tőle, az kétségtelen. Ő azonban még nevetett is magában, hogy milyen könnyen szabadult meg a csokortól s percek múlva már nem is emlékezett az egész dologra. Csak amikor aztán találkozott barátjával és szóba került a csokor, gondolt még egy pillanatra arra az ismeretlen kislányra, aki megkaphatta.

Olyasféle érzése volt, hogy aki megkapta, anélkül, hogy tudta volna, ki küldi, biztosan mérgesen földhöz vértá szegény csokrot.

III.

Hát nem vágta mérgeesen a földhöz.

Lefektetette maga elé a takaróra és nézte, nézte, mintha a szirmokból akarta volna kiolvasni, hogy ki küldte? Tizenhétéves bolond kis szivecskéje valamilyen mesebeli királyfi drogéria kasszájában, szerelmes lett belébe s mikor megtudta, hogy sulyos tudógyulladásban majdnem

halálán fekszik itt a kórházban, kituttatta, taxiba ült és rohant ide, hogy kedveskedjék ezzel a szép csokor virággal.

Öccséből kivett minden adatot, amit csak lehetett. Nagyjában el is tudta már képzélni magának az ismeretlen, aztán hirtelen elkergette a fiút:

— Eredj! Keresd meg! Nézz meg mindenkit az utcán, kutasd fel akár-hogyan és vezesd ide hozzám...

A fiu elment, jártában-kelteben nézeidött is, de szomorúan állapította meg, hogy egészen reménytelen minden igyekezete. Meg sem mert mondani otthon édesanyjának, hogy mi történt.

IV.

Az orvosok másnap reggel megdöbben látták, hogy a már gyógyulóra forduló beteg ezen az éjszaka színta menthetetlenül visszaesett a válságba. Ugy látszott, sem borogtatás, sem orvosság, sem injekció nem tud használni a csokor ellen.

Délután egy percre magához tért, mikor megint bejött öccse anyjával együtt:

— Megtaláltad? Mért nem találtad meg? — kérdezte lüheve s aztán eszméletlenül hanyattlott vissza a párnára.

V.

Késő délután volt, amikor a portásnak sikerült megtalálni egy kávéházban a cukorbeteg Gézát s átadhatta a következő levelet:

„Tisztelt uram,

mint megállapítottuk, a klinikáról való távozásának napján délután kereste Önt valaki, s mivel már nem találta itt, a kezében levő virágcsokrot átadta egy kislánknak, aki sulyos beteg nővérét jött látogatni. A csokor komoly válságot idézett elő a betegnél s nagyon kérjük, ha Ön tudja, ki volt az illető, kérje meg, jöjjön aszonnal a klinikára.”

— Perikola Pongrácz csokor! — könnyű volt kitalálni. Géza kocsiba ült a portással, felhajszolta Perikolát s alaposan leszíván, hogy ime, milyen bajt csinált ostoba ötletével, beutelte a portás mellé, eredj, most aztán mentés meg azt a szegény kislányt.

Mikor a taxi elindult, Géza még kitélefontál a klinikára, hogy megy már a bűnös.

Perikola Pongrácz utközbem megállította a kocsit multkori virágos boltjánál, sebtiben csináltatott egy még szebb csokrot s azzal szállt ki a klinika előtt. A kapuban már várta egy orvos és a kislfi!

— Ez volt az a bácsi!

Perikola Pongrácz odanyújtotta balkezét:

— Vezess, fiam, a nővéredhez.

S a beteg lány egyszer csak látta, hogy nyílik az ajtó és szép csokorral a kezében belép a királyfi...

VI.
Perikola Pongrácz végigvirrasztotta az éjszakát az ágy lábánál. Elmesélt, mert mesélnie kellett. Elmesélt, hogy hányzor látta messziről a szép Annust, igen a drogéria pénztárában, aztán igen, az utcán megvarta este zárás után, messziről követte is néhányszor és már arra gondolt, hogy felkeresi a mamát, megkéri tőle lányának kezét, mikor aztán megtudta a boltban, hogy beteg. És elhozta a csokrot.

Nem tehetett másképp. Gyilkosság lett volna, ha az igazat mondja. A kislány szép volt, kedves volt, meghatározó és ezért tulajdonképpen nem is esett meheére Perikola Pongrácnak a hazugság.

Hajnal felé elaludt a beteg, de akkor sem eresztette el Perikola Pongrácz kezét. Az orvos óvatosan megvizsgálta tüdejét, szívet és megkönnyebbül állapította meg, hogy nincs többé vesély.

Perikola Pongrácz lázadószá nélkül vette tudomásul, hogy ez lett a csokorból, s amit nézte a szép, rózsás léányarcot, nem is vette olyan kegyetlen büntetésnek, hogy szabadegye feloldozásával kell fizetnie léha ötletéért...

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hallom, hogy a pénzügybörzsnél 120 állás betöltésére. Mi volna a pályázati módja? (K. M.) — **Felelet:** A pénzügyi vizgázó állásra felvételt iránti kérvényt augusztus hó 14-ig lehet benyújtani. A kérvényt 2 pengő okmánybéllyelgel ellátva a m. kir. pénzügyi altisztai iskola parancsnokságához (Budapest, X. Ujhegy-ut. 14. szám) kell eljuttatni és küldeni. A javadalmazás: havii 37 P fizetés, 186 P évi ruházati és égy-nemű-átalány, valamint laktanyaszereit elhelyezés. A hirdetés 120 állás közül 60 az 1931. évi III. tc. alapján igazolvány nyertes részére a fenntartva 37-ik életévük betöltéséig. A többi állásra elsőbbség illeti a vitélet rend tagjait, a világháborúban arcvonalsszolgálatot teljesítőket vagy ebből a szolgálatból kifolyólag rokkantaként váltakozt 37-ik életévük betöltéséig. Ugyanezt az elsőbbségi igényt biztosítja az 1933. évi VII. tc. 27. §-a a hadilárk részére is, kiknél a korhatár 20—25 év.

Kérdés: Hol szereshető be angolnyelvű és milyen árban? (Hangya, V. Tolna.) — **Felelet:** Az alábbi telepeken szereshető be toresközvetít kiváló angolnyelvet: Angortelep, Fehérvárruszóg; Eödy angoltelep, Budapest—Rózsavány, Orsova-ut. 8; Angortelep, Remetekertváros, gróf Kielesberg-ut. 226; szilveszternek prospektusért hozzájuk fordulni. Ivarérett állatok ára általában 25—40 pengő darabonként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. F. Budapest. Köszönjük a szives ajánlkozást, de természetesen mi is gondolkodunk jóelőre az olimpiai hirdetésünkről. — Sz. J., Or. Sajnálatunkra ilyen nagy területű irások közzétételére nincs sem helyünk, sem módunk. Visszaküldük. — K. J., Kiskörös. Közlünk beállítás.

REJTVE NYEK

1. Szőreltvény.
bánat s testrés LA
(é=a) (l=t)

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár (Műhelyfűrdő))

2. Rejtelt nevek.

A kakas sarkantyut visel a lábán.
A süteményből semmi szem maradt a falban.

Anti teletbe magát a sok édesésséggel.
Nem szabad kapzsinak lenni.
Péter semhíhez sem könyört, ravasz fickó mégis.

A lelező csendes, a gulya hazament.
Ezekben a mondatokban egy-egy meg-szállott magyar helység neve van el-rejtve.

(Beküldte ifj. Saita Mihály, Gyula-mezőről.)

3. Szőreltvény.

fatörzsrővön iparos

(Beküldte ifj. K. Balogh József (Dögérd).)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 34-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését, tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 28-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szőreltvény: Szándék. 2. Szőreltvény: Bodán Margit. 3. Szőreltvény: Gyógyiszertár.

Megejtette: Vezér Emil, Nagy György, ifj. Polgár József, Ozoróczy Ferenc, Ágoston Ernő, Wieser János, Nagy János, Szűcs Ferenc, Vargha Anna, Günther Ferenc, Hajaszok Péter, Vermees Béla.

Jutalomkönyvet nyertek: Nagy György (Gálosfa) és Vargha Anna (Budapest).

A 29-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Tréfák

A leghasznosabb állat

— Melyik állat hajtja a legnagyobb hasznot?

— A tyúk.

— Miért?

— Mert azt meg lehet enni a születése előtt és halála után is.

A gyengédség

Kohn és Grün, két utazó, beszélgetnek.

— Nemrég jöttem haza Jász-ladányból, — újságolja Kohn — ahol meglátogattam a Grünspann és Társa céget. Mondhatom nekéd, az a Grünspann egy igazi, finom ur-ember.

— Ezt csodálom, — mondja Grün — nekem azt mesélték, hogy saját-kezőleg dobott ki téged az üzletéből.

— Az igaz, — feleli Kohn — de olyan gyengéden fogott meg, mintha a saját fia lettem volna.

A villamosdrágitás után

— Mi az, hogy most mindenki olyan pontos a hivatalában?

— Gyalog járnak.

Tapintatos férj

Schwarznek — aki falusi fűszeres — leeg a házaeskája és a felesége is bennég.

Valaki megkérde tőle:

— Hogy történt, hogy a feleségre bennégett a házban?

— Szegényke, éppen aludt, mikor kiűtött a tűz. Erre odasugant neki: Tűz van, Zálilik...

— De miért sugta, mért nem ordította?

— Nem akartam megijeszteni.

Különös lövészverseny Angliában
Távozó, fekvőhelyzet, összekötözött láb és fej: most tessék célba találni!

